

Jäsentiedote 5 / Lokakuu 2005

"Suomalaisia Sloveniassa"

Sisältö

- 1 Näyttelyjen ja näyttösten syksy
- 2 Opiskelijana Ljubljana
- 5 Suomalaisen elämää Sloveniassa
- 7 Uutisia Sloveniasta
- 8 Kirjallisuutta. Tanssia ja näyttelyjä. Seuran yhteystiedot

Näyttelyjen ja näyttösten syksy

Vuoden ensimmäisestä tiedotteestamme tuli taas syyslehdys, mutta parempi myöhään kuin... Jäsenmäärämme on kasvanut, mutta toimintaa pyörittävä aktiiviporukka on lähes yhtä piskuinen kuin ennenkin ja kaikilla on omat kiireensä.

Tällä kertaa meillä on yksi pääteema: suomalaisia Sloveniassa. Olli-Matti Mikkola kertoo opiskelustaan Ljubljana ja Minna Zupan (Rautiainen) siitä, millaista ulkomaalaisen on muuttaa Sloveniaan. Varsinkin opiskeluun liittyvistä asioista tulee nykyään usein kyselyjä.

Tätä kirjoittaessani presidentti Tarja Halonen on valtiovierailulla Sloveniassa, ja Minnan miehen on määrä laulaa hänelle ja muille vieraille Postojnan luolassa.

Tavalliseen tapaan mukana on uutisia ja tietoja ajankohtaisista tapahtumista. Tänä syksynä Suomessa on ainakin kolme Slovenia-aiheista tapahtumaa. Rakennustaiteen museo avasi syyskuussa arkkitehtuurinäyttelyn, joka käsittelee Suomea mutta perustuu slovenialaisen tutkijan Petra Čeferinin väitöskirjaan. Rauman museossa esitellään 12. lokakuuta alkaen perinteistä slovenialaista käsityötä ja uutta muotoilua, kuten lasia ja pitsejä. Sopivasti samaan aikaan Ljubljana on Tapio Wirkkalan tuotantoa esittelevä näyttely. Marraskuun 1. päivänä Espoossa nähdään islantilais-slovenialaista tanssiteatteria.

Joulukuussa järjestämme perinteisen pikkujoulun, toivon mukaan jälleen Lyceumklubilla ja mahdollisesti perjantaina 9.12., mutta ajan ja paikan ilmoitamme myöhemmin.

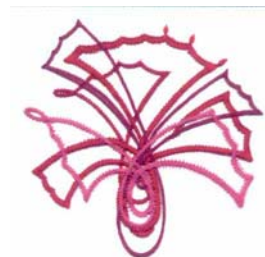
Filosofi Slavoj Žižekiltä on ilmestynyt suomeksi uusi teos nimeltä *Ideologian ylevä objekti*. Siitä ja tarjoushintaan myytävästä Janko Prunkin *Slovenian historiasta* lisää sivulla 8.

Tiedotteen mukana lähtee jäsenmaksulomake niille, joilta emme ole vielä saaneet tämän vuoden maksusuoritusta. Jäsenmaksu on entinen 10 €, muilta saman perheen jäseniltä 5 € jokaiselta. Slovenia-seuran tili: Sampo 800018-70667392. Jos maksuissa on jotain kysyttävää, pyydän ottamaan yhteyttä minuun.

Tapamme mukaan yritämme lähettää tänäkin vuonna kaksi tiedotetta. Joulukuun aiheita ovat ainakin Leo Funtek ja kirjailija Maila Talvion Slovenian-matka 1900-luvun alussa.

Edelleen aurinkoista ja kaunista syksyä!

Kari Klemelä

Rauman museossa esitellään mm. Oskar Kogojn lasia ja Tina Koderin pitsejä

Opiskelijana Ljubljanassa

Opiskelin Sloveniassa Ljubljanan yliopistossa syyslukukauden 2004. Pääaineena opiskelen venäjän kieltä ja kulttuuria Turun yliopistossa, mutta Ljubljanassa suoritin sivuaineopintoja kansainvälisen turvallisuuspolitiikan kursseilla. Idea opiskelemisesta Ljubljanassa syntyi jo vuonna 2000, kun kuljin Sloveniassa kolmen viikon ajan vaellellena ja tutustuen ihmisiin. Mt. Triglavin huiputettuani päätin tulla maahan uudestaankin pidemmäksi ajaksi. Ljubljanan yliopisto on suuri yliopisto, josta löytyy tiedekuntia kaikilta aloilta. Ljubljanan lisäksi Sloveniassa on yliopisto ainoastaan Mariborissa.

Hakuprosessi

Turun yliopiston yhteiskuntatieteellisellä tiedekunnalla on Erasmus-vaihtosopimus Ljubljanan yliopiston Fakulteta za družbene vede –tiedekunnan kanssa. Turussa ei kuitenkaan löytynyt yhteiskuntatieteellisestä tiedekunnasta yhtään hakijaa, joten paikka voitiin helposti antaa humanistille. Haku ja valinnat syksyllä alkavalle lukukaudelle tehtiin jo maaliskuussa Suomessa. Muut Sloveniassa olleet suomalaiset opiskelijat olivat Helsingin ja Vaasan yliopistoista sekä Kuvataideakatemiasta. Oman yliopiston päätöksen saavuttua piti kuitenkin vielä lähettää uudet hakupaperit Ljubljanaan, josta saapui kesän aikana muutamaan otteeseen ennakkotietoa kaupungista ja yliopistosta. Turun yliopisto myöntää Erasmus-vaihtopaikkoihin 180 euron suuruisen kuukausistipendin. Sain opiskelupaikan yhdeksäksi kuukaudeksi, mutta oman opiskelutilanteeni takia opiskelin Ljubljanassa vain viisi kuukautta.

Varsinainen syyslukukausi alkaa Sloveniassa lokakuun alussa, mutta Ljubljanan filosofinen tiedekunta järjesti neljän viikon mittaisen kielikurssin syyskuussa. Tälle kurssille minunkin oli mahdollista hakea, ja Turun yliopisto myönsi kurssia varten 400 euron stipendin. Muuten opiskelu rahoittuu normaalin opintotuen avulla, joskin asumistuki on alhaisen hintatason mukainen eli lähes 100 euroa normaalia alempi. Kuuttia vastaan Kela kuitenkin maksaa asumiskustannukset 180 euroon asti.

Missä asua?

Ljubljanan yliopiston oppilaskunnan kansainvälinen toimisto lähetti jo kesällä listan asuntoja vuokraavista ihmisistä Ljubljanassa. Opiskelija-asuntotilanne Ljubljanassa on vaikea.

Asuntoloista ei riitä huoneita läheskään kaikille, ja yksityisten asuntojen hinnat nousevat koko ajan. Kahden hengen huoneen asuntolasta saa halvimmillaan 50 eurolla henkeä kohti kuukaudelta, mutta kokovuotiseksi asunnoksi asuntola on melko alkeellinen.

Itselleni Ljubljanassa ei ollut mitään asuntoa tiedossa sinne mennessäni, mutta minulla oli hyvä onni asunnon hankinnassa. Ensimmäisenä päivänä Ljubljanassa lähes ensimmäinen ihminen, jonka kanssa juttelin, oli tuleva vuokranantajani. Tosin ensimmäiset kolme viikkoa asuin asuntolassa, mutta sen jälkeen muutin taloon, jossa asuin neljän sloveenin kanssa.

Paikallisten kanssa asuessa sai tutustua kulttuuriin ja tapoihin vaivattomasti. Vuokraa maksoin noin 180 euroa kuukaudessa riippuen lämmitys- ja jätekuluista yms. Vaikka asuntoni oli toisella puolella kaupunkia kuin Bežigradissa sijaitseva tiedekuntani, oli busseilla liikkuminen kaupungissa kätevää. Myös käytetyn pyörän hankkiminen oli helppoa ja liikkuminen pyöräkaistojen ansiosta turvallista.

Oppilaskunnan kansainvälinen toimisto

Šou mednarodna pisarna eli Ljubljanan yliopiston oppilaskunnan kansainvälinen toimisto oli avuksi kaikissa asioissa, joita vaihto-opiskelijoille tuli eteen. Vaihto-oppilaita Ljubljanassa oli minun aikani parhaimmillaan lähes 80, Suomesta kuusi opiskelijaa. Portugalilaiset ja espanjalaiset olivat ehdoton enemmistö, mutta esimerkiksi Englannista ei ollut yhtään opiskelijaa. Kansainvälinen toimisto järjesti viikoittaisen tapaamisen aina maanantaisin, ja silloin kerrottiin tulevan viikon ohjelma. Useimmiten se koostui erilaisista teemaillanvietoista, elokuvailloista, kulttuurikäynneistä ja viikonloppuretkistä.

Yön yli kestäviä retkiä järjestettiin muutamia, mm. Zagrebiin, Mariboriin ja Belgradiin. Suuressa International dinner -tapahtumassa kaikki edustetut maat esittelivät maataan ja toivat kansallisuokiaan kaikkien maisteltaviksi. Kuultiinpa tilaisuudessa suomalaista lauluakin. Oppilaskunnan järjestämään urheilutoimintaan saattoi myös ottaa osaa. Tarjontaa oli laidasta laitaan, mutta hinnat Suomen järjestelmään verrattuna jopa kalliita.

Kielikurssille

EILC (Erasmus Intensive Language Course) järjestettiin siis syyskuussa filosofisen tiedekunnan toimesta. Kurssi jaettiin neljään noin kymmenen hengen ryhmään, yksi edistyneemmille, loput aloittelijoille. Kurssilla opiskeltiin maanantaista torstaihin 9.00-12.30. Omalla ryhmälläni oli

loistava opettaja, jonka opetuksessa oli iloa. Kurssilla keskityttiin lähinnä käytännön puhetilanteisiin, mutta jonkin verran myös käytiin läpi kielioppia. Venäjän kielioppia tuntevana se ei ollut minulle ongelma, mutta muilta luulin kieliopin menneen melko lailla toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos.

Kurssin puitteissa käytiin myös nykyl historian museossa ja teatterissa ja tehtiin bussimatka Piraniin ja Skočjanin tippukiviluolaan. Kaikkiaan kurssin tuntimääräksi kertyi 64. Sain sisällytetyksi kurssin kahden opintoviikon arvoisena tutkintooni Turun yliopistossa. EILC-

kurssin jälkeen oli mahdollista osallistua oppilaskunnan järjestämälle 80 euroa maksavalle kurssille, joka järjestettiin kaksi kertaa viikossa. Osallistuin kurssille, mutta valitettavasti opetuksen taso romahti verrattuna EILC-kurssiin.

Opiskelu yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa

Opiskelu alkoi lokakuun alussa ja jatkui syyslukukauden osalta aina tammikuulle asti. Joululomaa ei juuri tunneta ja luentoja järjestettiin myös jouluaattona. Tentit järjestettiin tammikuun puolen välin jälkeen ja varsinainen loma oli helmikuussa. Kevätlukukausi jatkui loman jälkeen ja kesti aina kesäkuulle asti.

Jo vaihto-opiskelun hakuvaiheessa laaditaan Suomessa learning agreement -paperi, jossa ilmoitetaan alustavasti, mille kurseille haluaa osallistua. Yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa on erikseen englanninkielinen international relations -opintolinja, jossa suurin osa vaihto-opiskelijoista opiskelikin. Myös sloveeninkielisille kurseille osallistuminen oli mahdollista. Minua kiinnostivat kainsainvälisen turvallisuuspolitiikan kurssit, ja niinpä hakeuduin defence studies -opintolinjan kurseille. Kurssit järjestää maanpuolustusopin laitos, josta valmistuu sotatieteeseen ja maanpuolustukseen erikoistuneita yhteiskuntatieteilijöitä.

Tiedekunnan kansainvälisten asioiden koordinaattori järjesti meille tapaamisen kurseista vastaavien opettajien kanssa, ja heidän kanssaan saimme sopia kurssien suoritusmuodoista. Suoritin kaikki kurssit erään sveitsiläisen tytön kanssa, jolloin pystyimme tekemään paljon yhteistyötä. Kielitaidottomuutemme takia emme osallistuneet luennoille vaan saimme listan tentissä tarvitsemastamme kirjallisuudesta ja lisäksi saimme tehtäväksi 10-15-sivuisen englanninkielisen seminaarityön laatimisen. Kurssien suoritusmuodot antoivat siis paljon vapautta, mutta toisaalta paljon työtä, sillä neljälle kurssille osallistuminen vaati 40-60-sivuisen englanninkielisen tekstin syntymistä.

Lähes kaikkien kurssien sisällöt kietoutuivat kahden lyhenteen ympärille: EU ja NATO. Molempien jäsenyydestä innostuneina opettajat "suosittelivat" seminaaritöiden sisältöjen liittämistä jompaankumpaan tai molempiin järjestöihin. Ainoat luennot, joille osallistuin, olivat vierailijaluentoja kyseisistä järjestöistä. Toisaalta sain tutkia ja esitellä myös Suomen järjestelmää. Pyydettiin minulta myös esitystä suomalaisesta varusmiesjärjestelmästä paikallisille opiskelijoille.

Tentit olivat sekä suullisia että kirjallisia. Kirjallisissa tenteissä suoritus aika oli usein lyhyempi kuin mihin olimme tottuneet ja välillä kyse tuntui olevan nopeuskirjoituskilpailusta. Suulliset tentit taas olivat usein leppoisia keskustelutilaisuuksia opettajien kanssa.

Kurssitodistusten arvosanat annettiin Bologna-prosessin mukaisina ECTS-pisteinä, joten opintojen sisällyttäminen tutkintooni sivuaineena ei ollut ongelma.

Tietoliikenneyhteydet tiedekunnassa olivat kohtuulliset. Tietokoneiluokka oli auki myöhään illalla, ja tietokoneita oli myös käytävillä sähköpostin lukemiseen. Kaupungilta löytyi useita nettikahviloita, jotka olivat auki yömyöhään. Monet vuokranantajat ovat myös hankkineet asuntoonsa laajakaistayhteydet.

Elämä Ljubljanassa opiskelijan silmin

Ljubljanassa on opiskelijoita todella paljon. Tosin kanssakäyminen paikallisten opiskelijoiden kanssa ei ollut kovin runsasta, mikä jäi jälkeensä hieman harmittamaan. Slovenian mahtavat maisemat, ulkomaalaisten ystävällinen kohtelu ja edullinen hintataso antavat upeat puitteet opiskelemiselle. Ljubljanican vartta reunustavat lukuisat kahvilat ovat loistavia paikkoja ystävien tapaamiseen tai vaikkapa tenttikirjojen lukemiseen. Myös Ljubljanan runsaasta underground-baarikulttuurista saa halutessaan paljon kokemusta.

Urheilusta pitävälle on tarjolla koripalloa Euroopan huipulta, jääkiekkoa ja jalkapalloa. Kaupunkia ympäröivä ulkoilureitti ja Tivoli-puisto ovat loistavia paikkoja lenkkeilyyn. Kuntosalit ovat nykyaikaisia, mutta samalla melko kalliita. Italian A-sarjan jalkapallo-ottelua seuraamaan pääsee autolla kolmessa tunnissa. Mariborissa oli tarjolla naisten pujottelua ja Planicassa lentomäen mäkihypyä.

Opiskelijaruokailut on järjestetty todella ainutlaatuisesti. Oppilaskunnasta saa ostaa edullisesti lounaskuponkeja lähes kaikkiin kaupungin ravintoloihin ja pikaruokaloihin. Yksi opiskelija saa ostaa kaksikymmentä kuponkia kuukaudessa. Kuponkilla sai usein joko valita ruokalistalta lähes minkä tahansa aterian tai vaihtoehtoisesti tietyn lounaan. Kuponkien hinnat vaihtelivat eurosta reiluun kolmeen euroon. Pizzeria Foculuksen 2,5 euron pizzat ja Gostilna Sokolin kolmen euron lounas alkukeittoineen, salaatteineen, pääruokineen ja jälkiruokineen pöytiin tarjoiltuna säilyvät pitkään mielessä. Valitettavasti kuulin huhuja, että järjestelmä on poistumassa käytöstä, joten kannattaa olla nopea, mikäli haluaa nautiskella opiskelijaruokailusta.

Suomen suurlähetystö kutsui kaikki maassa opiskelevat suomalaiset juhlistamaan Suomen itsenäisyyspäivää Lev-hotellin juhlatilaan. Juhla oli ikimuistoinen suomalaisine ruokineen ja perinteisine lauluineen. Joulun ja uuden vuoden aikaan Ljubljanican jokivarsi täyttyy sympaattisista myyntikojuista. Prešerenin aukiolla oli joulun ja uudenvuoden väliviikolla joka päivä ulkoilmakonsertteja.

Ljubljana Euroopan sydämessä

Matkustelusta pitävälle Slovenia on loistava paikka asua. Auton vuokraaminen porukalla on helppoa ja edullista ja välimatkat ovat lyhyitä. Viikonlopuksi pystyi lähtemään vaikka Kroatian rannikolle, Budapestiin, Prahaan, Venetsiaan, Krakovaan, Sarajevoon ja Zürichiin. Tai miltä kuulostaa junamatka Belgradin kautta Thessalonikiin ja takaisin Kreikasta laivalla Triesteen? Junayhteydet ovat hyvät, mutta Slovenian sisäisestä junaliikenteessä ei opiskelija-alennuksia saanut kansainvälisellä opiskelijakortilla.

Pystyn suosittelemaan Ljubljanaa kenelle tahansa. Tosin Euroopan löytämätön helmi saattaa lähivuosina muuttua Prahan kaltaiseksi turistiryssäksi ja hinnat jatkanevat nousuaan. Toisaalta maisemat ja Ljubljanan pienuus, rauhallisuus ja romanttisuus vetävät ainakin minua puoleensa uudestaan.

Olli-Matti Mikkola, Raisio
olli-matti.mikkola@abo.fi

Ljubljanan yliopisto: <http://www.uni-lj.si/>

Erasmus-ohjelmasta suomeksi: <http://www.cimo.fi/Resource.phx/cimo/sokrates/erasmus.htx>

Suomalaisen elämää Sloveniassa

Lähdin Sloveniaan ensimmäisen kerran pitemmäksi ajaksi kesäkuussa 2001 naapurin huolestuneen katseen alla. Olen senkin jälkeen monesti törmännyt samaan vakavoituneeseen päivittelyyn Balkanin tilanteesta ja Slovenian edelleen jatkuvasta kuvitellusta sodasta. Monta kertaa olen myös saanut selittää, etten asu Bratislavassa enkä ole siellä ikinä käynytäkään! En kuitenkaan voi moittia toisia liikaa, sillä en itsekään tiennyt Sloveniasta paljon, kun tapasin nykyisen aviomieheni ranskalaisessa pikkukylässä. Muistin Sloveniasta vain sen mahdollottoman nimisen pääkaupungin, kun sitä koulunpenkillä tvasin... Lohduttaudun sillä, ettei Ljubljanan tavaaminen monelta muultakaan onnistunut.

Tržič: http://www.burger.si/Trzic/360_Trzic_SvJakob.htm

Vietin sen ja sitä seuraavankin kesän sekä kaikki lomat Kriška Goran varjossa kylässä nimeltä Tržič. Slovenian luonto, ympäröivä vuoristo ja ihmiset lumosivat minut niin, että päätin pitää muotoilun opiskelussa väli vuoden ja opiskella sloveenin kieltä Ljubljanan yliopistossa. Tunsin, että loppujen lopuksi tärkein minut slovenialaisista erottava asia oli kielitaito. Ystäväni ovat myöntäneet, että heistä on outoa puhua englantia keskenään, jos joukossa suurin osa on slovenialaisia. Leikilläni sanonkin, että alkuaikoina monissa illanistujaisissa ainoa tehtävä suullani oli syöminen. Asia korjaantui, kun opin kielen vuodessa, ja siitä lähtien kommunikointi on ollut normaalia. Kielen oppiminen onkin helpoin tapa saada kunnioitusta slovenialaisilta, sillä he ovat todella otettuja, jos ulkomaalainen haluaa oppia heidän kieltänsä. He innostuvat jo siitä, että osaa sanoa "banana"!

Slovenialaiset ovat innokkaita kehuaan, kiittelemään ja ihmettelemään. Siksi minulla ei ole ikinä vaikeaa keksiä puhuttavaa slovenialaisten kanssa.

Alussa Sloveniaan tulo oli todella hankalaa. Kolme kuukautta sai olla vapaasti, mutta sen jälkeen oli hankittava viisumi. Meidän molempien tuli hankkia sellaisia papereita, joiden olemassaolosta emme olleet tiedäneet aiemmin, ja kaikkien piti olla sloveeniksi käännettyjä. En olisi millään saanut niitä itse hankituksi Suomesta käsin, joten slovenialainen apu oli korvaamaton. Kaiken tämän kalliin paperisodan jälkeen sain Wienin suurlähetystössä viisumin, jossa oli väärä syntymäaika. Onneksi uusi viisumi annettiin kotikaupungissa. Nykyään Sloveniaan tulo on jo huomattavasti helpompaa. Heti maahan tultuani täytin vain muutaman kaavakkeen, vein todistuksen asumispaikasta ja sain väliaikaisen asumisluvan kahdeksi vuodeksi. Myös vakituksen asumisluvan sain jo pari viikkoa häiden jälkeen.

Tosin slovenialaiset rakastavat yhä kaavakkeitaan, ja virastoissa on asioitava useasti. Usein päivä täytyy suunnitella virastoissa asiointia varten, sillä ne ovat auki vain tiettyinä päivinä eikä jonotussysteemi aina toimi. Usein myös lähimpänä ovea odottava pomppaa sisälle toimistoon, eikä suinkaan se, jonka vuoro olisi. Suomesta poikkeavaa on kuitenkin se, että ihmiset puhuvat keskenään odotusaulassa ja tervehtivät kaikkia tullessaan sekä hyvästelevät lähtiessään. Myös virkailijan äänenvoimakkuus saattaa yllättää, sillä asiasi eivät välttämättä pysy yksityisinä, kun toimistotäti innostuu ihastelemaan kielitaitoasi ja yrittään onkia nokkelilla kysymyksillä oleelliset tiedot kahvituntijuoruiluun. Slovenialaiset ovat erittäin uteliasta kansaa, ja heillä on aina valmiina lista kysymyksiä. Tosin he sillä osoittavat myös kunnioitusta keskustelukumppania kohtaan. Hiljaisuus, jota Suomessa pidetään luonnollisena asiana, on täällä epäkohteliasta. Hiljaisuudella osoitetaan, että kaikki ei ole kunnossa tai ettei ole yksinkertaisesti mitään hyvää sanottavaa. Tämä kannattaa muistaa erityisesti kyläilemään mennessä. Tosin yleensä slovenialaiset itse pitävät huolen puhumisesta.

Yhteentörmäyksiä tuleekin silloin, kun liian päättäväinen pohjolan tyttö haluaa olla yksin ja omassa rauhassa ja tehdä kaiken yksin. Slovenialainen sen sijaan uskalttaa pyytää apua ja haluaa olla ihmisten seurassa. Olen saanut apua suomalaisilta naisilta, joilla on kokemusta

slovenialaisesta elämästä jo vuosien ajalta. Tuo "samassa veneessä" oleminen on yhdistänyt meitä, ja olemme keskenämme todella hyviä ystäviä. Pidämme toisistamme henkisesti huolta ja tuoksumme pullalta, kun koti-ikävä iskee. Ruuasta puheen ollen, olen kuitenkin oppinut pitämään poticasta, vaaleasta leivästä ja etikasta salaattissa, mutta ilahdun kovasti, kun uuden ruokakaupan valikoimaan kuuluu näkkileipää, raejuustoa, puolukoita ja tuoretta lohta.

Suomalaisia ja yleensäkin pohjoismaalaisia kunnioitetaan paljon ja ehkä jopa pidetään parempina. Slovenialaiset tietävät paljon eri maista ja matkustelevat paljon. Tosin he palaavat kaikkein mieluummin takaisin Sloveniaan, onhan se paras paikka maailmassa. Sloveniassa tunnetaan erityisesti suomalaisia urheilusankareita, kuten Matti Nykänen ja muut mäkihyppääjät, F1-kuskit sekä laskettelijat Palander ja Poutiainen. Erityisen vaikeaa heille on ymmärtää laskettelijoittemme taitavuutta, sillä eihän meillä ole kunnan harjoittelupaikkoja. Alpit ovatkin slovenialaisten ylpeys, ja moni lähteekin viikonloppuisin vaeltamaan vuoristoon.

Muutin siis pysyvästi Sloveniaan tammikuussa ja olen kotiutunut tänne hyvin. Kesään saakka etsin töitä ja valmistelin kolmia häitämme. Täällähän pitää mennä ensin naimisiin maistraatissa, ja sen jälkeen pari voidaan vihkiä katolisten menojen mukaisesti. Näiden kahden lisäksi halusimme juhlia häitä myös Suomessa. Joten nyt olen varmasti rouva Zupan. Asumme toistaiseksi mieheni vanhempien talossa, sillä täällä on vaikea pärjätä vain yhdellä palkalla eikä pankki anna lainaa. Vuokrat ovat yhtä korkeita kuin esimerkiksi Kuopiossa, mutta palkat huomattavasti pienemmät. Myöskään suomalaisten opiskelijoiden tuntemaa opintotukea ei täällä ole, ja siksi nuoret asuvat kauan vanhempiensa luona.

Tällä hetkellä minulla on alkamassa monta projektia suomen kielen parissa. Toimitan suomi-sloveeni-sanakirjaa, opetan suomen kieltä yksityisessä kielikoulussa Ljubljanassa ja muutamille ihmisille yksityisesti. Lisäksi alan opettaa käsitöitä lähikylän peruskoulussa. Koska paikallistenkin on vaikea saada vakituisia töitä, voin vain olla onnellinen kaikista tehtävistäni.

Normaali arki on siis samanlainen kuin Suomessa. Silti Sloveniassa on hyvä asua ja tyydyttää tarpeensa olla "tujka", ulkomaalainen. Asun mieheni kanssa tiivissä yhteisössä, jota rikastuttavat rakkaat ystävät ja kansainvälisyys. Matkustelu, kulttuuri, taide ja erityisesti musiikki ovat lähellä meidän kummankin sydäntä. Mieheni laulaa kamarikuoro Aversa, jolla on usein konsertteja. Tuntemme olevamme etuoikeutettuja, koska meillä on toisemme ja eroavaisuutemme. Liian erilainen kulttuuritausta voi tuoda ongelmia, mutta meitä se on vain rikastuttanut. Totta kai minulla on usein ikävä Suomeen, mutta silloin avaan salmiakkipussin, leivon pullaa ja lähdän pyöräilemään vuoristoon. Sillä tavalla yhdistän kummankin kotimaani parhaat puolet.

Minna Maria Zupan

Kamarikuoro Ave

Tržič: <http://www.trzic.si/>

Kamarikuoro Ave: <http://www2.arnes.si/~ljave1s/>

Kiistelty yleisradiolaki hyväksyttiin

Slovenian uusi yleisradiolaki hyväksyttiin 25. syyskuuta kansanäänestyksessä äärimmäisen niukasti, 50,2 % puolesta ja 49 % vastaan. Laki tulee voimaan ilmeisesti marraskuun puolivälissä. Uuden keskustaoikeistolaisen hallituksen laatima laki oli kuukausikaupalla katkeran kiistelun kohteena Sloveniassa, ja se on herättänyt arvostelua myös ulkomailla.

Lain mukaan parlamentti valitsee yksinkertaisella enemmistöllä kansallisen televisio- ja radioyhtiön ohjelmanevoston. Neuvosto valitsee yhtiön avainhenkilöt ja päättää sen varojen käytöstä.

Arvostelijat sanovat, että uuden lain myötä politisoituminen uhkaa yleisradioyhtiötä, koska parlamentin enemmistö saa käytännössä määräysvallan. Wienissä päämajaansa pitävä Kansainvälinen lehdistöinstituutti IPI kehotti heti kansanäänestyksen jälkeen antamassaan lausunnossa Slovenian hallitusta muuttamaan lain avainkohtia, jotta politiikan ja median välissä olisi tehokas palomuri.

Kansanäänestyksen jälkeen muutoksia tuskin on odotettavissa. Slovenian lehdistönvapaus ja tiedotusilmapiiri ovat kansainvälisessä vertailussa saaneet varsin korkeita arvosanoja. Jos arvostelijat ovat oikeassa, Slovenia taantuu nyt tässä suhteessa lähemmäs muita entisiä sosialistimaita, kuten Unkaria, jossa esimerkiksi tv-uutisten linja on tavannut heijastella kulloinkin vallassa olevan hallituksen näkemyksiä. Yleisradioyhtiöllä on Sloveniassa varsin suuri merkitys, koska maassa on vain puolisen tusinaa päivälehteä.

Slovenian karhuja Pyreneille

Ranska ja Slovenia ovat sopineet viiden karhun siirtämisestä Sloveniasta Pyreneiden vuoristoon. Sopimus on jatkoa aikaisemmalle yhteistyölle, sillä 1996 siirrettiin Ranskaan kolme slovenialaiskarhua, jotka ovat lisääntyneet niin, että siellä on nyt kuuden slovenialaisperäisen karhun kanta.

Tänä vuonna Sloveniassa on lupa kaataa 23 karhua. Vuonna 2002 hyväksytyn ohjelman mukaan vuosittain voidaan kaataa 5-10 % Slovenian karhuista. Slovenian karhukanta on noin 300 karhun vahvuinen. Se alkoi kasvaa 1990-luvulla nopeammin Bosnian sodan vuoksi, kun karhut lähtivät sotaa pakoon Kroatiaan ja sieltä edelleen Sloveniaan.

Yrjö Lautela

Urheilua

Yleisurheilua

Slovenia oli mukana yleisurheilun MM-kisoissa Helsingissä elokuussa. Tosin menestys ei ollut merkittävä. Ennen kisoja tuli takaisku, kun Jolanda Čeplak (800 m, 1500 m) joutui jäämään pois akillesjännevamman takia.

Slovenian Helsingin-lähetystö ja Slovenian yleisurheiluliitto järjestivät perjantaina 5. elokuuta tilaisuuden, jossa olin mukana seuran edustajana.

Käsipalloa

Tyttöjen EM-lopputurnaus 19.-28. elokuuta 2005 Itävallassa. Tulokset: 1. Tanska, 4. Slovenia.

Nuorten miesten MM 15.-28. elokuuta 2005 Unkarissa. Tulokset: 1. Tanska, 8. Slovenia.

Euroopan Cupkilpailut ovat alkuvaiheissa. Miesten Champions Leaguessa (vastaa jalkapallon CL:a) Slovenialla on kaksi edustajaa: Celje Pivovarna Laško ja Gorenje Velenje.

Naisten CL:ssa on Krim Ljubljana. Celjeläinen Celjske Mesnine karsii pääsystä Naisten CL:aan tanskalaista Viborgia vastaan.

Mainittakoon, että Krim Ljubljanassa pelaa nykyinen Norjan kansalainen Katja Nyberg, jonka lähtöseura on Munkkiniemen Sparta Helsingistä. Suomen kansalaisena hän ei koskaan olisi päässyt läheskään yhtä pitkälle.

Antti Kyro

Kirjallisuutta

Viime vuonna ilmestynyttä **Janko Prunkin Slovenian historiaa** on kustantajan antaman tiedon mukaan jäljellä enää noin 60 kpl. Olemme kuitenkin ostaneet kirjaa jonkin verran varastoon, ja sitä voi tilata puheenjohtajalta hintaan 9 € / kpl + postimaksu 2 € - vaikka isomman erän samalla kertaa. Tilausosoite alla.

Apeiron Kirjat on julkaissut slovenialaiselta filosofilta **Slavoj Žižekiltä** suomeksi uuden teoksen, jonka nimi on **Ideologian ylevä objekti**. Hinta 30 € + pakkaus- ja postikulut 4,00 € / kirja. Esittely ja lisätietoja: <http://www.apeironkirjat.com/> - Kustantajan osoite: Apeiron Kirjat, Ruuvikuja 9 A, 01650 Vantaa. Viime vuonna **Žižekiltä** ilmestyi suomeksi **Tervetuloa reaalisen autiomaahan!**

Tanssia ja näyttelyjä

Osana EU:n Kulttuuri 2000 -ohjelman tukemaa Trans Danse Europe -projektia vierailee Espoon kulttuurikeskuksen Louhisalissa **tiistaina 1.11.2005 klo 19.00 islantilais-slovenialainen tanssiteatterimusikaali "We are all Marlene Dietrich FOR"**. Vierailun järjestävät Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus ja Espoon kulttuuritoimen keskus. Näytöksen kesto on 80 minuuttia. Liput: 12 €, opiskelijaliput 8 € Lippupisteestä ja ovelta. Lisätietoa esityksestä ja ryhmästä löytyy netistä osoitteesta: www.maska.si ja www.id.is.

Rakennustaiteen museossa on avoinna **14.9.-20.11.2005 "Legenda rakentuu"** -niminen näyttely, joka perustuu slovenialaisen arkkitehdin ja tutkijan Petra Čeferinin väitöskirjaan ja esittelee Suomen arkkitehtuuria ulkomaannäyttelyissä 1957-1967.

Rauman museossa Vanhalla raatihuoneella on **12.10.-13.11.2005 näyttely "Luovuuden kohtauspisteessä - perinteinen käsityö ja uusi muotoilu Sloveniassa"**. Mukana Katja Jurgec Bricman & Jure Bricman (posliinia), Oskar Kogoj (lasia), Franci Černelč (lasia), Tina Koder (Idrijan pitsejä) ja Ivan Seliškar (kukka-asetelmia).

Yhteystietoja:

Slovenia-seuran hallitus:

Kari Klemelä, pj - Kari.Klemela@kolumbus.fi	Puh. 02-470 1232, 050-5904 934
Yrjö Lautela, varapj. - yrjo.lautela@suomi24.fi	Puh. 09-7244 027, 0400-605922
Eero Balk, jäsen - eero.balk@kolumbus.fi	
Boris Vidović, jäsen - Boris.Vidovic@sea.fi	Hilkka Hyvärinen, varajäsen
Antti Kyro, jäsen - andywim22@hotmail.com	Kari Vase, varajäsen

Yhdistyksen internet-sivu: <http://www.slovenia-seura.de.vu/>

Suomen suurlähetystö Sloveniassa: Embassy of Finland, Ajdovščina 4/8, SI - 1000 Ljubljana, puh. +386-1-3002120, telefax +386-1-3002139. Sähköposti: sanomat.lju@formin.fi
Henkilökunnan tavoittaa sähköpostilla etunimi.sukunimi@formin.fi

Slovenian suurlähetystö Suomessa: Veleposlaništvo Republike Slovenije / Embassy of the Republic of Slovenia, Eteläesplanadi 24 A, 00130 Helsinki. Puh. (09) 228 9940. Faksi (09) 69 44 775. Sähköposti: vhe@mzz-dkp.gov.si. Lähetystö on avoinna arkisin 9-17, konsuliosasto ma-ke-pe 10-13.